СОВЕТ ШАХМАЙКИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ НОВОШЕШМИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Центральная, д.45Б,
с. Шахмайкино,423183

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЯҢА ЧИШМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ШАХМАЙ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Үзәк урам, 45Б
Шахмай авылы,423183

тел.: (8-84348) 3-84-96, факс: (8-84348) 3-84-46, Shah.Nsm@tatar.ru

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районы Шахмай авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

2022 елның 01 ноябре №28-90

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне раслау турында

"Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль Законы, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Шахмай авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, Яңа Чишмә муниципаль районының Шахмай авыл җирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (беркетелә).

2. Үз көчен югалткан дип тану:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында»2020 елның 31 декабрендәге 6-15 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында»2021 елның 5 июлендәге 14-35 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында»2021 елның 17 сентябрендәге 15-40 номерлы карары.

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» Интернет «мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга: http://pravo.tatarstan.ru шулай ук Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга: http://novosheshminsk.tatarstan.ru.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советының законлылык, хокук тәртибе һәм

җирлекләрнең вәкиллекле органнары белән хезмәттәшлек буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Шахмай авыл җирлеге башлыгы И.Г.Гаризов

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Шахмай авыл җирлеге Советы
карарына кушымта
2022 елның 1 ноябре, №28-90

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 Статья. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба - җирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтиҗәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 Статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы (алга таба - җирлек Советы) эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип тану;

4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;

5) аңа карата суд хөкеменең законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданы йә чит ил гражданы-Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы (бирелүе) яисә яшәү өчен төр яисә Россия Федерациясе гражданинының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ йә чит ил гражданины, Халыкара Россия Федерациясе нигезендә хокуклы Россия Федерациясе шартнамәләре, Россия Федерациясе халыкара килешүе белән башкасы каралмаган булса, җирле үзидарә органнарына сайланырга тиеш;

8) сайлаучыларның фикерләре;

9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә юнәлеш;

11) " Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) " Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

13) җирлек башлыгы, муниципаль район составында җирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Җирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, җирлек Советына вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып тора.

4 Статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның җирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе бар.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы җирлек Советы тарафыннан раслана.

5 Статья. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, үз депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән берләштерә, җирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

6 Статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) җирлек Советы утырышларында катнашу;

б) җирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) җирлек Советы каравына җирлек Советы карарлары проектларын кертү;

г) депутат таләбен кертү;

д) депутат мөрәҗәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, җәмәгать берләшмәләренә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән тиешле вазыйфаи затларга мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, җирлек Уставында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Шахмай авыл җирлеге Советы Регламентында (алга таба - җирлек Советы Регламентында), башка муниципаль актларда каралган башка

формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 Статья. Депутатның Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат җирлек Советы утырышларында шәхсән катнаша.
2. Депутат җирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук җирлек Советы Регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала.
Депутат җирлек Советы утырышында катнаша алмаса, бу турыда Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге башлыгына алдан хәбәр итә.
3. Депутат хокуклы:
1) комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларда җирлек Советына сайларга һәм сайланырга;
2) җирлек Советында карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;
3) җирлек Советында төзелүче (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;
4) хокукый актлар проектларын җирлек Советына хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;
5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау һәм аларның асылы буенча, карарлар проектларына һәм җирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;
6) җирлек Советы утырышында җирлекнең теләсә кайсы органының яки вазыйфаи затының чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;
7) җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;
8) җирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;
9) үз тәкъдимнәрегезне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;
10) җирлек Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.
4. Депутат тарафыннан җирлек Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр җирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның җирлек Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат җирлек Советы комиссияләре эшендә катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карарлар кабул итүдә катнаша.
2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның җирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы.

1. Депутат җирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен аларның компетенциясе чикләрендә үтәргә тиеш.
2. Җирлек Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Шахмай авыл җирлеге (алга таба-җирлек)»муниципаль берәмлеге чикләрендәге оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек

рәвешләренә бәйсез рәвештә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан җирлек Советы карарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Әлеге йөкләмәне үтәү нәтиҗәләре турында депутат җирлек советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат җирлек Советы утырышларында депутат таләбе белән җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, җирлек Советы тарафыннан оештырыла торган яки сайлана торган башка органнарның җитәкчеләренә, җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, аларның компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәҗәгате, ул җирлек Советы карары буенча депутат таләбе буларак танылa. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм җирлек Советы утырышында җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе аңа язма рәвештә җавапны җирлек советы билгеләгән 15 көннән дә соңга калмыйча яисә башка вакыт эчендә бирергә тиеш. Авап язма булырга тиеш

4. Сорауның инициаторы сорау буенча куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторына алдан, әмма мәсьәләне караган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Җирлек Советы Җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесенә җирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокка депутат кушуы буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма җавап бирергә хокуклы.

11 Статья. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате буларак депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә язма формада мөрәҗәгате, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә депутатның мөрәҗәгате санала.

2. Депутат мөрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәҗәгатьләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

4. Депутат мөрәҗәгатенә җавап мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылында булырга тиеш һәм мөрәҗәгать җибәрелгән вазыйфаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә,

дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы сорауларны дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның җәмәгатьчелек чарасы рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 Статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Җирлек Советы депутаты бергәләп эш итү һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрне һәм башка депутат берләшмәләрен булдыру, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе җирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән мөнәсәбәте

1. Депутат аны җирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэмин итә торган хокукларның тулылыгына ия.

2. Җирлек советы депутатның сайлау округындагы, җирлек Советындагы эше, җирлек Советының, аның органнарының карарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турындагы хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программаларын үтәү барышы, депутат тәкъдимнәре һәм критик кисәтүләр буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эше практикасын, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 Статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булмаган депутат эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 Статья. Депутат вазыйфалары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, җирлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) сайлаучыларны даими, айга ким дигәндә бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукый формасына карамастан, гражданнарның, оешмаларның, җәмәгать берләшмәләренең, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз компетенциясе чикләрендә үзләренең җавапларын вакытында карарга һәм аларга җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына ким дигәндә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7)» коррупциягә каршы көрәш турында " 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) закон белән саклана торган дәүләт һәм башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үзенә танылган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны игълан итмәскә;

10) үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, җирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы депутат хокуксыз:

1) шәхсән яки ышанычлы шәхесләр аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнү;

2) түбәндәге очраклардан кала, коммерциячел яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашыгыз:

а) җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган сәяси партия, һөнәр берлеге органы белән идарә итүдә, съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешманың гомуми җыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләрендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының гомуми җыелышында катнашудан тыш, Идарәдә түләүсез катнашу, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләре) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәрнамәдән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләр берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү»;

г) муниципаль берәмлек булып торган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, оештыручының вәкаләтләрен яисә муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталындагы өлешләр) идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, гамәлгә куючы (акционер, катнашучы)муниципаль хокукый актларга туры китереп муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрне башкаручы Депутат граждан административ яисә җинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 Статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын катгый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) җирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм ул депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә кергән гражданнарга карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтмәү;

3) Әгәр бу Белешмәләр Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутатлык эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда үзенә танылган мәгълүматларны игълан итмәскә һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки җирлек Советы абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән сакланырга;

6) мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яки китерә торган бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксыну туганда - бу хакта Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Җирлек советы тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә җирлек Советы йөкләмәсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статья. Депутат эшчәнлеген башкару гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре

законнар, җирлек уставы, җирлекнең муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемтә чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр срогы чыкканнан соң, җинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан гавами мыскыллау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.